

Raportul Eurojust privind traficul de persoane

Data:

16.2.2021

URL

Cazurile transfrontaliere de trafic de persoane sunt complexe și dificil de investigat și urmărit penal. Ele scot la iveală rolul proeminent al grupurilor infracționale organizate. Atunci când apar sincope la nivelul cooperării judiciare, cei care suferă sunt victimele traficului de persoane. În octombrie 2020, Comisia Europeană a menționat în raportul său privind stadiul dezbaterilor cu privire la traficul de persoane că autoritățile judiciare din statele membre au exprimat preocupări serioase legate de **dificultățile în materie de cooperare judiciară**. Prezentul raport a fost întocmit de Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust), cu scopul de a răspunde acestor preocupări. Prezintă **soluții** utilizate de agenție când oferă asistență în cazuri complexe de trafic de persoane care necesită o coordonare judiciară. De asemenea, raportul își propune să contribuie la viitoarea strategie a UE împotriva traficului de persoane. Raportul exprimă disponibilitatea Eurojust de a juca un rol central în viitoarea strategie, aducând o valoare adăugată substanțială dimensiunii operaționale a combaterii traficului de persoane. Scopul final al raportului este de a ajuta la aducerea traficantilor de persoane în fața justiției, protejând în același timp victimele.

Raportul este compus din două părți principale. Prima parte se referă la coordonarea anchetelor, iar a doua la drepturile victimelor. Raportul se bazează pe experiența practică dobândită din sprijinul acordat de Eurojust anchetelor de trafic de persoane între 2017 și 2020. În total au fost selectate pentru analiză 91 de cazuri de trafic de persoane de către echipa antitrafic a Eurojust, din care 31 sunt ilustrate în prezentul raport. Fiecare caz evidențiază diversele probleme juridice și practice cu care se confruntă și oferă exemple de bune practici, urmate de recomandări specifice. Au fost formulate în total **18 recomandări**, care completează recomandările furnizate în rapoartele Eurojust anterioare privind traficul de persoane. Aceste recomandări se adresează în principal procurorilor, judecătorilor și autorităților de aplicare a legii.

1. Ar trebui să existe o **cooperare și coordonare timpurie** între toate țările și toți actorii implicați, ca parte a obligației de a respecta drepturile tuturor victimelor traficului de persoane.
2. Înainte de a aduce un caz de trafic de persoane în atenția Eurojust, ar trebui să aibă loc mai întâi un **schimb de informații la nivel de poliție** și o verificare încrucișată a datelor prin comparație cu baza de date a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (**Europol**). Acest lucru ajută la identificarea legăturilor cu alte țări, la inițierea de proceduri penale în țările respective și la identificarea suspectilor, a victimelor și a locațiilor acestora, înainte de a trata problemele de cooperare judiciară.
3. Ori de câte ori autoritățile naționale transmit informații relevante către Europol, sprijinul din partea Europol ar trebui să se sincronizeze cu **implicarea Eurojust**; în unele cazuri, Eurojust chiar poate facilita primul schimb cu Europol, în funcție de sistemul național de aplicare a legii implicat. De îndată ce Europol primește informații cu privire la un caz de trafic de persoane, Eurojust poate contribui la inițierea unor proceduri judiciare, care reprezintă cea mai bună „umbrelă” din punct de vedere juridic sub care să înceapă și procedurile de protecție a victimelor.
4. Anchetele transfrontaliere asupra traficului de persoane ar trebui aduse în atenția Eurojust pentru a identifica dacă au loc **proceduri penale paralele** în alte țări din UE și nu numai. Eurojust poate oferi asistență în **coordonarea** acestor proceduri sau procedurile pot fi **declanșate** cu sprijinul Eurojust.

5. Odată descoperit un grup infracțional activ, **toate țările implicate ar trebui să reacționeze și să se implice** în a contribui activ la colectarea probelor și la destructurarea grupului, de preferință prin efectuarea de anchete în fiecare jurisdicție pentru identificarea faptelor penale comise în fiecare țară. În cazul în care cooperarea se limitează la emiterea ordinelor europene de anchetă (OEA), există riscul să se piardă urmele autorilor, iar aceștia să se sustragă justiției.
6. Oportunitatea echipelor comune de anchetă (JIT) în cazuri complexe de trafic de persoane care necesită o coordonare strânsă sau investigații dificile și solicitante, cu legături cu una sau mai multe țări, ar trebui întotdeauna discutată. Utilizarea de **echipe comune de anchetă în cazuri de trafic de persoane** permite stabilirea unei colaborări strânse și dinamice, obiective comune de anchetă, precum și flexibilitate și rapiditate în ajustarea măsurilor de investigație pe măsură ce circumstanțele din jurul unui caz se schimbă. Sprijinul acordat de Eurojust echipelor comune de anchetă este disponibil tuturor practicienilor.
7. Comunicarea directă proactivă în cadrul echipei comune de anchetă ar trebui stabilită încă de la început. O bună practică în acest sens este desemnarea de **puncte de contact pentru comunicarea în cadrul echipei comune de anchetă**.
8. Dacă se prevede ca dovezile colectate într-o țară în cadrul unei echipe comune de anchetă să fie utilizate în altă țară, se recomandă discutarea **admisibilității probelor** la nivelul Eurojust într-o reuniune de coordonare. Este foarte util să se includă **anexe** la acordurile JIT care să conțină dispoziții legale pentru colectarea probelor.
9. În cazurile de trafic de persoane care implică investigații dificile și complexe, un număr mare de victime și grupuri de criminalitate mari, ar putea fi solicitată asistență din partea **departamentului Operațiuni al Eurojust** pentru analiza informațiilor și a probelor colectate pentru a identifica eventuale elemente comune și/sau contradictorii în cadrul anchetelor.
10. Toate părțile la o echipă comună de anchetă ar trebui să discute încă de la început **circumstanțele în care echipa comună de anchetă va înceta să funcționeze**, în conformitate cu dispozițiile legale naționale ale acestora.
11. Ar trebui inițiate **investigații financiare** în vederea confiscării.
12. Cazurile de trafic de persoane care au conexiuni în **țări terțe** ar putea fi transmise la Eurojust, pentru asistență.
13. În cazuri de eventuale **conflicte de competență**, Eurojust poate ajuta autoritățile naționale să utilizeze notele sale de caz adaptate și recomandările comune pentru transferul procedurilor.
14. Atunci când se decide jurisdicția responsabilă cu urmărirea penală, ar trebui să se acorde o atenție considerabilă **intereselor și protecției victimelor**.
15. Ar trebui utilizate la scară mai largă **centrele de coordonare ale Eurojust** în cazurile de trafic de persoane, pentru a se profita de coordonarea acțiunilor comune în diferite țări (arestări, confiscări și percheziții).
16. Autoritățile judiciare și de aplicare a legii ar trebui să discute întotdeauna în avans și să ia măsuri pentru a asigura interesele și protecția **victimelor traficului de persoane pe parcursul și ulterior zilelor de acțiune comună**. Eurojust poate ajuta la organizarea zilelor de acțiune comună și la procesul de coordonare în timp real.

17. Pentru a **identifica mai bine victimele**, Europol și Eurojust ar trebui să fie implicate într-un stadiu incipient al anchetelor; site-urile web destinate adulților ar trebui monitorizate în mod activ; ar trebui solicitate informații privind fluxurile monetare pentru a identifica numele și locațiile potențialelor victime; și ar trebui să se obțină date privind registrele cu numele pasagerilor (PNR) despre suspecți și potențiale victime. Un **accent mai puternic pus pe victime** contribuie la succesul urmăririi penale a cazurilor de trafic de persoane.

18. Toate părțile la echipele comune de anchetă ar trebui să discute posibilitatea **detașării de agenți specializați** care să interviueze potențialele victime ale traficului și să ia în considerare particularitățile copiilor victime ale traficului de persoane. În cazurile în care nu a fost creată o echipă comună de anchetă, pot fi emise OEA în conformitate cu articolul 9 alineatele (4) și (5) din Directiva 2014/41/UE privind ordinul european de anchetă în materie penală.